

Յ Ե Ի Ե Լ Ո Ւ Ե Ծ Ն Ե Յ Ե Ս Տ Ե Ն Լ Բ Ե Գ Ի Ո Յ

ՆՏԵՆԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ՀԱՆԴԻՍ ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՐՅԱԲԵՆՈՒԹԵԱՆ
ՍՈՒՐԲ ՍԱՀԱԿԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ
Ս Ե Մ Ե Թ Ի Ո Յ
Ի 6 ԳԵՐԵՐ 1849

Ըրդայ հանդիսականք:

Դարձեալ մեր Սրբազան հայրապետին ցանկալի տարեգործը. դարձեալ պարթեական շքեղաշուք հանդէս. դարձեալ փառաւոր ծերունւոյն պանծալի անուանը յիշատակութիւնը. դարձեալ երանաշուք նոր՝ թարգմանիչ սուրբ հօրը մեծահանգէս տօնաւորմութիւնը. դարձեալ այս հռչակաւոր վարժաւորանիստ յառուկ պաշտօնական կարգեալ սուրբ Սահակայ պարթեակ բաղմբերախոս մեր հայրապետին փառաբանեալ գլխաւոր տարեկան հարցաքննութեան հանգիստը, որուն ուրախագործարձ սրտիւ ներկայ գտնուողք եք դուք աղին հանդիսականքդ, ճշմարտութեամբ ամենազուտ ինչ կ'ըզայ սիրտու շքեղութեան երբոր սուրբ Սահակայ սրբելի անուանը կը յիշեմ, ինչպէս կ'ըզայի հոգիս ու ինչպէս կը յաւիտանի միտքս. իսկ եւ իսկ գողցես մեր սուրբ թարգմանչաց երջանիկ դարը կը տեսնամ նկարագրած իմ առջի ու անոնց երջանիկ ժողովը: Հոն կը տեսնամ նախագահ նստած մեր սուրբ Սահակ հայրապետը. որ իւր անխնայ աշխատասիրութեամբ ու յորդորանքը կը քաջալերէ ու կը խրատուէ մեր թարգմանիչ նախնի հայրերը, որ աղբիւն գրականութիւնը ծաղկեցնեն, գլխաւորութեամբ անան, դաւաճանք կարգեն, ու իւր մանկութեանը կը թեն, արգարեւ արջանիկ ժողով, ուր մեր Երուսաղէմ շքեղ սուրբ Ստեփան վարդապետը, գերեզմանիկ սուրբ Ստեփան խորհրդակցի քերթողհայրը, երանելի Նիկիոյ, Կոնստանտնուպոլսի իրենց ձեռնադրուած աշակերտներով հանդերձ մէկ հոգեւոր միաբանեալ աղբիւն երկրորդ Լուսաւորիչ կ'ըլլան, Հայկաբաւ իսկութեան ի հիմանց կը հաստատեն, Երուսաղէմ շքեղ սուրբ Սահակայ ու ուրիշ ընտիր ընտիր պիտանի գրքեր՝ օտար լեզուներէն կը թարգմանեն, սուրբ եկեղեցւոյ պաշտօնը անմահ երգերով կը զարդարեն, ու լեզուին գրաւորական գանձարանը հարստութեամբ կը լեցնեն, երջանիկ դար՝ որուն յիշատակութիւնը անգամ հայրենաւոր անձանց սրտին մէջ մեծ ազդեցութիւն կուտայ. եւ որուն պատկերը մեր աղբիւն յաւիտական պարծանաց ու փառաց տեսարան մը կ'ընայ ըլլալ:

Իայց ներեցէք իմ համարձակութեանս աղին հանդիսականք, եթէ վստահիմ այս մեր դարը այն լուսաւորեալ թարգմանչաց դարուն օրինակը ու նմանութիւնը համարել, ահա մեր ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք բարեխնամ հայրը սուրբ Սահակայ նման նախագահ նստելով աղբիւն ընդհանրութեանը ու ընտիր ընտիր ուսումնականները մեծարելով գրեթէ իւր շուրջը առած, միշտ աղբային յառաջագիմութեանը վրայ կը հօկէ, ուսումնական ընկերութիւնները կը քաջալերէ, որ գլխաւորը որ աւելի զարգայնեն ու յառաջացնեն, որպէս

զի ուսումնական նորադրոյ մանկունք անոնց մէջ զանազան ուսմանը ու գիտութեան սորվելով աղբիւն փառք ու հայրենեաց ալ պարծանք ըլլան:

Աղբային ուսումնական ընկերութեանց մէկ գլուխաւորն ալ այս սուրբ Սահակայ ընկերութիւնն է, որուն ձրիապէս աշխատող արդոյ հոգաբարձուաց ու ընկերաց անգուռ ու ջանասէր երկասիրութեամբ այս սուրբ Սահակայ բարեկարգ վարժարանս անընդմիջապէս իւր ուսման ընթացքին մէջ շարունակելով, այս վեցերորդ անգամն է որ տարեկան հարցաքննութեան հանգիստներ կը յրջեն ձեր առջին, (Երուսաղէմ տայ որ շատ վեցեր ու վաթսուս տարիներ ասանկ քննութիւններ տայ) որոնցմով տարիէ տարի ոչ միայն աղբիւն այլ օտար աղբայ մէջ անգամ իւր շուքը ու համբաւը եկեղեցիներէն այն աստիճան կատարելութեան հասած է որն որ կը վայելէր այսօր:

Թող ամէնան անանկ նախապաշարեալ մարդիկ ներք ու դաշերն մեր աղբը մեղադրեն, թէ հայոց աղբը անմիաբան է, այս օրվան օրս աղբին միաբանութեանը արեւուն լուսին պէս պայծառ յայտնի ապացոյց չէ մի այս գլխաւոր վեցամեայ շարունակութիւնը եւ այս աստիճան յառաջագիմութիւնը, որ արդարեւ աղբիւն միաբանութիւնով աւանդելուց գլուխ ելած է, ասով իրենց սխալ կարծիքը թող շտկեն անանկները, ու մեր աղբը ինչպէս յառաջ ասանկ ալ հիմա միաբանասէր թող ճանչնան:

Սիւրբանասիրութեան հետ մեր աղբը ընկալի ունի միշտ խաղաղասիրութիւնը, որուն օրինակն ալ դարձեալ թէ այս գլխաւորն ու թէ բոլոր աղբիս յառաջագիմութիւնը կը հաստատէ, վստահ մեր աղբը փորձեր է որ միշտ խաղաղութեան երեսէն կերպ կերպ չարիք կը յառաջանան, իսկ խաղաղութեան շատ աղբիւնութիւններ կը ծագին, խաղաղութեան ժամանակը գիտութիւնները ու արհեստները կը ծաղկեն, իսկ խաղաղութեան ատենը կը խաւիսին ու կը դադրեն, առ ասանկ գիտնալով միանգամայն մեր աղբը միաբանասէր ու խաղաղասէր է անշուշտ:

Սիւրբ կարծեք աղին հանդիսականք որ չափազանցութիւն կը բանեցնեն միտքիս մէջ, ու կողմնապահութիւն ընելով իմ աղբս աւելի կը գոլմամ. չէ հայա ճշմարտութեան խոսքով դարձեալ կ'ըսեմ, ասանկ մէկ բարեկարգ գլխաւորն մը ուսման մէջ վեցամեայ շարունակութիւնը ինչով կ'ըլլայ, չէ որ խաղաղութեամբ, ասանկ մէկ գլխաւորն մը կ'ըսեմ, որուն մէջ թող բոլոր աղբայն թիւր որ չար հարիւրը կ'անցնի հարիւր յիսունէն աւելի ուսումնական մանկունք Երուսաղէմի ընկերութիւն, բարոյական կրթութիւն, ու գիտութիւն կը սորվին:

Սիւրբ աղբին աղբայնութիւնը պահող երկու աւանդաւորութեան բան կայ, մէկը կրօն, միւսը լեզու, այս երկուքն ալ ամէն բանէն առաջ իւր աշակերտները սորվեցնելը գլխաւորն իրեն անհամարձեւ պարտք մը սեպած է:

Վրիստանեական վարդապետութիւնը հրապարակաւ կ'աւանդէ ամէնուն ամէն օր որոշեալ ժամանակի մէջ, որպէս զի աղբը անդադրանք իրենց մանկական հասակէն անընդ տալաւորած ունենան իրենց մտայն մէջ Վրիստանական սուրբ հաւատոյս ճշմարտութիւնը:

Հայերէն լեզուն կամ որ նոյն է հայկաբաւութիւնը 150 ի չափ բաժանեալ տղոց դաս կը սորվի գլխաւորն մէջ:

Աւաղին կարգի տղայոց որ տասն հատ են, անցեալ տարվան վրայ այս տարի աւելցաւ արամաւ բանութեան հարկաւոր դասաւորութիւնը, որն որ ամէն բանին ճշմարտութիւնը ճանչնալ կը սորվեցնէ, ու մարդուս մտայն դաստմը կ'ուղղէ ճշմարտութեան ճանաչելու:

Երկրորդ կարգի քսանէն աւելի տղայոց կը սորվի ճարտասանութիւն, որ կը սորվեցնէ նախնեաց ծաղկաւորար ու վսեմ շարադրութիւնները աղբի հասկնալ, ու իրենց ալ նոյն ոճով ծաղկաւորութիւն շարադրութիւն յօրինել, ասկից զատ առուտուրի մէջ ուրիշէն խօսքով չի խաբւիլ, ու աւելի վստակ ընել տալի ալ ճարտասանութեան արդիւնքն է:

Երրորդ ու չորրորդ կարգերուն որ հարիւր քսանի չափ են գլխաւորն կ'աւանդէ քերականութեան արհեստը, որ կը սորվեցնէ ուղիղ խօսիլ եւ ուղիղ գրել մեր նախնեաց ցանկալի լեզուն, որ աղբայնութեան կ'այն է:

Ետնց հետ մէկտեղ բարեկիրթ ըլլալու համար դարձեալ հրապարակաւ կը խօսվի բարոյական խրատ ու վարդապետութիւն, որպէս զի ուսմանը տղայութեան ժամանակէն իրենց բարքը ու վարքը աւելնէ անարթի ու քաղաքավար ըլլան, ահա թէ կրօնից, թէ բարոյց կրթութեան, ու թէ հայերէն լեզուն ուսմանը գլխաւորն առաջին պարտաւորութիւններն են, որոնց յառաջագիմութեանը վերայ իւր վերջին ճիգը միշտ կը թափէ:

Ետնցմէ ետքը գլխաւորն կ'աւանդէ երեսունի չափ ուսմանը Վարդապետներէն գեղեցիկ լեզուն, որն որ գրեթէ բոլոր աշխարհ առ հասարակ ընդհանուր լեզուն մը եղած է, իրեն տեսակ տեսակ օգտակարութեանը համար, որոնք յայտնի է աղին հանդիսականացը եւ մի առ մի բացատրելու աւելորդ է:

Սասնաւոր գիտմամբ երեսունէն աւելի ուսման տղայ ալ Վարդապետներն սխալման լեզուն դասը կուտայ, որպէս զի գլխաւորն պիտանի լեզուն այս մասին ալ ուսման աղբային մանկանց փափաքը լեցնելը, որոնք այս լեզուն ուսումը ուրիշ աղբային գլխաւորն մէջ չի գտնալով, ի հարկէ օտար աղբայն ուսումնաւորանքներուն մէջ պիտի թարթափեն. ուսկից ալ աղբին ամբողջութեանը եղած փնտնելը արդէն յայտնի է ամենուրէ, ասկից զատ այս լեզուն ալ ամէն կերպ օգուտները յիշելով հաս բանը չերկնեցնելու համար, այսքանը բաւական է ըսել, որ այս Վարդապետներն օրինաւոր վաճառականութեան համար ամենահարկաւոր լեզուն մըն է, անոր համար ուսումնաւոր պիտանի է ապագայ ժամանակին, աղբին փափաքելի վաճառականութեանը օգուտ մը ընելու: Երդէն գլխաւորն իւր աշակերտներէն այս լեզուն թարգման ունի, պատճառ՝ երկաթի եւ ուրիշ արքունի գործարաններուն մէջ եղած Վարդապետներն փնտնելու քով: Եւ ոչ միայն Վարդապետներն լեզուն, այլեւ հայկաբաւութեան դադրելներն լեզուն, որ զճաղատութեան ուսմանը բաւական մէջ գաստաւորութեան ու ուրիշ պաշտօններով ալ տեղ տեղ գործոց մէջ կը գտնուին, որոնք արդարեւ սուրբ Սահակայ վարժարանիս հաստատութեան սուրբ Սահակայ վարժարանիս հաստատութեան

Թեանը մէկ մէկ ամուր սիւն տրտի ըլլան :

Տաճկերէն լեզուին ուսանողաց թիւը եօթը կարգ հարիւրի չափ կրնայ ելլալ, այս ալ մեղի շատ հարկաւոր է, որովհետեւ մեր մեծագոր տէրութիւնը լեզուն է, ու մենք բոլորս ալ իւր իշխանութեան հովա. նաւորութեան տակը մի և նոյն գերդաստանի զաւակաց պէս պարտաւոր ենք որ այս լեզուն սորվինք, որպէս զի թէ միմեկ այս լեզունով ու թէ ուրիշ լեզուով լեզուներ ալ գիտնալով բաւական ասորուստ ճարեւա. կարող ըլլանք, այս չորս լեզուն ուսումը աշակեր. տելոյ կը արվի անընդհատ շարունակութեամբ ի. բնոյ վայելուչ գեղեցիկագրութեամբը հանդերձ :

Այս կարգին հետը դպրոցս կ'աւանդէ յիսու. նի չափ տղայոց երաժշտութեան գեղեցիկ սրահե. տը որուն հրեշտակային լեզու ըսելու չեմ սխալիր, վասն զի երաժշտութեան ներդաշնակութիւնն է, որ մարդուս սիրտը ու կամքը շարժելով անոր ներ. քին եռանդին ու ըզձիջը թարգման կ'ըլլայ, (Ս. տուճոյ առջին, և անով սուրբ եկեղեցւոյ արարու. զութիւններն ալ փառաւոր կերպով մը կը կատար. վին, և որովհետեւ դպրոցն ալ եկեղեցւոյ հաստա. տութիւնը ճանչցրած է, ուրեմն բնաւ մէկ ժամա. նակ երաժշտութեան վրայ զանցառութիւնն բրած չէ, այլ ինչպէս ուրիշ ուսմանց, ատանկ ալ ասոր յառաջագիմութեանը ու զարգանալուն միշտ ու. շարիր ու ջանացող է :

Եղուաց ուսանողքէն ետքը, թէ սրբազան թէ աղգային ու թէ օտար պատմութեանց հմտութիւ. նին ալ բոլոր ուսումնական աշակերտելոյ կը հա. ղորդէ. այս պատմութիւններէն քաղվելիք օգուտ. ներն ալ արդէն յայտնի է ամենուր :

Ինքնուրեւ չափ չորս կարգ բաժնրված տղայոց ալ դպրոցին մէջը մաթեմատիկայի դաս կը տրվի, որուն մէջը կը պարունակվին թուաբանութիւն, ալճեպրա, երկրաչափութեան, ու այս ուսումը կը սորվեցնեն թուոյ ու չափուց ճշգրութիւնը, որ բարձ. րագոյն գիտութիւններ ու արհեստներ սորվելու համար ամենհարկաւոր է ուսանողներուն : Ուր. ուսագրութիւն կամ գծագրութիւն սորվելու պա. րապրոններուն թիւը երեսուցի կը հասնի, որն որ պիտանի է թէ ծառայական արհեստներուն մէջը գործածելու ու թէ նկարչութիւնը կամ պատկեր. հանութիւնը դիւրութեամբ ձեռք բերելու հա. մար :

Չի պիտի մոռնամ վերջապէս ձեռի յիշեցնել. լու աշխարհագրութեան օգտակար ու զուարճալի ուսումը, որուն հետեւողաց թիւը քսան և հինգը կ'անցնի, տասը քսան տարի յառաջ գրեթէ մեր աղայոց մեծ մասը կարծեմ անանկ գիտելին որ Կոս. տանդնուպօլիսէն դուրս ուրիշ քաղաք ու ծով չի. կայ, բայց աս օրվան օրս դպրոցին մէջը նստելով գրեթէ բոլոր աշխարհ, թէ լայնածաւալ ցամաքը ու թէ անհուն ովկիանոսը ճանապարհորդութիւն կ'ընեն գունդերու և աշխարհագրական տախտակ. ներու վրայ ու զանազան հեռաւոր աղջոց վրայ ծանօթութիւններ կուտան, ասանկով աշխարհագ. րութեան երեք մասին ալ, թէ բնականին թէ ու. սումնականին, ու թէ քաղաքականին քաջ հմտու. թիւն ունենալով, նոր տախտակներ գծելու բաւա. կանութիւն ունին, ինչպէս որ ականատես եղած էր շատ ժամանակ :

Այսին ահա դպրոցին մէջը եղած այս ամէն ուս. մունքները մէյմէկ օգտակար նպատակներ ունին. բայց ամէնը մէկ տեղ աս օգուտը ալ կ'ընեն, որ մինչեւ անգամ ծառայական արհեստի դասող տը. ղոց միտքը այն սատիճան կը կրթին ու կը սրին. որ անկիրթ ուսմանը չի գիտողը տուր մը հինգ տար. վան սորվելիք արհեստը ուսումնական տղայ մը մէկ կամ երկու տարին կը սորվի ամբողջ. դարձեալ ինչպէս որ ամէնուն յայտնի է ժամանակին կենցա. ղը անանկ կը բերէ կոր, որ հիմակու արհեստները

օրէ օր բարկունալու վրայ են և նորէն նոր ալ արհեստ. ներ ալ երեւան կ'ըլլան կոր, ուստի և գիտութիւ. նը ու ուսումն ալ ասանկ ժամանակին ամենահար. կաւոր է անոնք քաջ ու ճարտարութեամբ սորվե. լու համար, և անանկ ալ գիտնալու է որ մինչեւ անգամ բարձրագոյն գիտութիւն մը յետին արհես. տաւորի մը շատ կը նպաստէ :

Ապրիլի սկի առգոյ հանդիսականք, ուսանողաց ճշմարիտ որդեակեր հարք ու սիրելի եղբարք, դուք որ այսօր հայրենասիրութեան ոգւով վառեալ մտեր էք այս դպրոցին հոգեւոր պարտեղին մէջը, ու ա. սոր գոյնդեղին անուշահոտ ծաղիկներուն հոտը ըզ. դալով պիտի զմայլէք ու պտուղները վայելէք, ձե. զի կ'ըսեմ ուրախացէք ու հոգեւոր և մարմնաւոր յնձութեամբ բերկրեցէք արդարեւ, վասն զի այս բարեկարգ դպրոցը ձերն է, այս մասնաշատունի ուսանողները ձեր սիրելի զաւակները ու եղբայրնե. րը են, երջանիկ էք դուք որ ասանկ ուսումնական զաւակներ ունիք՝ որ ձեր գովելի անունը դարուց ՚ի դուրս պիտի անմահացնեն, դուք որ այս դպրո. ցին ջատագով էք միշտ ու անոր յառաջագիմա. թեանը ջանասէր ու փափաքող, ձեր քաջալերու. թեան արդիւնքն է ահա որ իրաւամբ պիտի վայե. լէք, ուրեմն դարձեալ կ'ըսեմ ուրախացէք այս քաղաքահամ պտուղներուն վրայ, յնձալով ժողովե. ցէք այս գեղեցիկ միջոցերը, զուարթութեամբ քաղեցէք այս բուրաստանին գոյնդեղին ծաղիկնե. րը, ու անթարշաժ ծաղիկներուն հետ փունջ փունջ կ'ապելով յաւիտեան զմայլեցէք անոնց հոտով :

Վերջապէս ձեր աղին հանդիսականաց քաջա. լերութեան խրախոյս առնելով դպրոցս կը խոստա. նայ ինչպիսի որ մինչեւ հիմա ասանկ ալ մինչեւ յա. լիտեան իւր ուսման անխտոր ընթացքը պահե. լու, ու միշտ բարեպաշտ ու ուսումնական աշակերտ. ներ յառաջ բերելով իւր նախկին շուքը ու համ. բաւը մշտնջենաւորապէս անաղտ պահելու բոլոր աղգին ու մասնաւորապէս ձեռի պարճանք ըլլալով :

Եւ դուք ուսանողք՝ դուք ձեր նախնաձեռն յա. ռաջագիմութեամբ ձեր օգոստափառ ինքնակալ թագաւորին ու անոր երեւելի նախարարացը սիր. տը ձեր վրայ յանկուցեր էք, որով մինչեւ անգամ այն պայծառաշուք նախարարներէն ու աղգին աղ. գասէր գերապատիւ ամիրաներէն ձեր յառաջագի. մութիւնը տեսնալու փափագանք այս դպրոցս խո. նարհելու զիջուցեր էք, ու անոնց բարեսէր կամքը ու սիրտը ձեր վրայ ձգեր էք, դուք՝ որ գրեթէ բո. լոր աղգին աչքը քաղցրութեամբ ձեր վրայ նայե. լու ընտելացուցեր էք, ու լուսաւորեալ օտար աղ. գաց համարմանը արժանաւոր դրոնըվիլը գրաւեր էք, դուք կ'ըսեմ դուք ուսանողք նոյն համբաւա. տենջ յառաջագիմութիւնը օրէ օր զարգացնե. լու ալ ջանագիր եղէք ու միշտ աշխատասիրեցէք որ Հոգւոյն սրբոյ շնորհաց օժանդակութեամբ, ու մեր պաշտպան Սրբազան հայրապետին արժա. նահայց աղօթից ու բարեխօսութեան միջնորդու. թեամբը՝ դպրոցին շուքը ու համբաւը հետզհետէ բարգաւաճէք ու մշտնջենաւորէք. որպէս զի թէ մեր մեծագոր թագաւորին, թէ մեր սիրելի աղգին ու թէ այս աղին հանդիսականացը գովելի փափա. քը պսակելով ժամանակին անոր բարձր տէրու. թեանը սիրելի և խեղացի հպատակներ ըլլաք, աղ. գին օգտակար անհատներ, ձեր աղգատոհմին ու ձեր հայրենեացը ժառը ու պարճանք :

ՆՈՒՇԳՒ ԱՌԱՅՒՆ

Ի՜նչ յնձաւոր յայն 'ի հանրէս,
Մըշտանայց 'ի յապարէզ,
Սուրբ Սահական ապրիլն 'ի ծէլ,
Այս վէճերէր գանդար 'ի գէլ :

Հայրաճնունը ո' մանկիս,
Ո՞ր ինչեղ ծաղկանց ո՞ր մեր խայրիս,
Օ՞ն 'ի պարսապ զոր մեղ ունիս,
Մի՛ 'ի խարխալ գրանդիս :

Մի՛ վէճերոյ մի՛ մէք երբէս,
Արիստոյ մի՛ վապ մի՛ հէգ,
Ձոր մեղ զաւանդան քալ քաջապէս,
Արգոյ մեր պէտքս հանդիսապէս,
Ձորս հայրենին գրաւեաց սէր,
Մերս ընկալից քալ քաջալէր,

Օ՞ն մէք ուրեմն մարդս յապիս,
Պարսկեացոյս շուքը ընդ համայն :

Մի՛ ըլլապէս ժամ ընդ ունայն,
Բանիս վապիւր պղապան,
Ձորս սպառնայս և զը յապայն,
Տոնիս ունիւ մեղ սեպհական,
Խապարանջ լեալ արդ 'ի մեջ,
Ահա Մի՛նիս մեր բաղնապէնջ,

Օ՞ն մարդոյ մէք համախոմբս,
Չօնիւ զնայրիս մեր ընդ ունամբս :

Օ՞րիկ ապաւէն ունիս յանգ մեղ,
Հրգիտ Լսոսած յայն ապարէզ,
Հովանապէս մեղ 'ի ժամոն,
Խրախոյս ընկալ ուժ գերաբոն,
Ի չո սիրոյ լաւ 'ի հրապ,
Բարբոսեցես ըլլ մեղ առապ :

Օ՞ն մեղ բանին անա քրոնիս,
Նոյն բիւրեւոյն անշուք մըցմունիս :

ԵՐԳԵԱՑ
ՄԱՏԹԵՈՍ ԱՅՎԱՏԵԱՅ

ՆՈՒՇԳՒ ՎԵՐՁՒՆ

Անմահ Լսոսած յաւիտեանց,
Եւ հապարարք համայն գոյնց,
Նոյն հապարարք զայն մեր քաղաք,
Ըլ ինքնաճոմ մայր մեղ որդոցս,
Ըլ աս պահեա յաւիտեանման,
Ուսմանց հարկել մեղ անոյն ուսն :

Վեցէ յաղթն էլիւրան,
Սուրբ Սահակայն մեր վարժարան :

Ի չեն ինքերմ յանկալէր,
Ըլ Վիճակաւն մեր ապրիս Պիւ,
Ի սուրբ ոգին իրա համակել,
Ընդ Սահակայն փրանալիւ,
Համակելու ըլլ մեր քաղաք,
Նախնոյն ընդ ունեւորոց :

Վեցէ Յիսիբ մեր Սրբազան,
Ի հին ոգին ապառաժական :

Ըլ Վիճակաւն մեր քիւրանման,
Ձոգոյն ունիւր Վաճապարան,
Աւել յաւիտեալ մեղ հոգանի,
Ցայժհ և յապայն յաւիտեանի,
Ըլ նոյնեալ փառաց ապրիս,
Ցանկ պահել յայն ապրիս :

Վեցէ համայր վէճ Լիզապէս,
Ուսմանց վարժից Հայկազան Ղիպիս :

Ըլ միմեկ այն իշխան արհի,
Անոսաճնունը փառն հայրենի,
Յապարի հայրը արիւն քեզու,
Յարբեւն 'ի ջան յոյժ վայելու,
Արքիապի մեղ ապրեղ պար,
Գլին զերից զմեզու իմար :

Վեցէ Փեպոս Տանն Երաւան,
Ըլ զընդ Լայն յանգ մեղ արիւն :

ԵՐԳԵԱՑ
ՄԱՏԹԵՈՍ ՊԵՏՐՈՍԵԱՅ